

Paciento informacinis lapas Ateities planavimas: Jūsų gydymas Somersete išsamus planas

*Nepaisant visko, kas suteikia gyvenimui prasmę
yra ne tik prasmingai nugyventas amžius, bet ir tai, kaip mes pasitinkame jo
saulėlydį“*

Dame Tessa Jowell,

Kalba Lordų Rūmuose, 2018 m. sausio 25 d.

Kampanija, kaip pagerinti sergančiųjų pažengusia mirtinos ligos stadija priežiūrą
NHS

Kas yra gydymo išsamusis planas?

Gydymo išsamusis planas apibrėžia sveikatos priežiūros personalui, kokių imtis sprendimų, kiek tai susiję su Jūsų priežiūra ir gydymu, kuomet sprendimus reikia priimti greitai, o Jūs pats / pati dėl savo sveikatos būklės negalite už save kalbėti.

Gydymo sprendimai, kuriuos primate Jūs, Jūsų šeima / globėjas bei sveikatos priežiūros personalas yra registruojami formoje, kad ateityje būtų paskirti rasti Jums geriausią priežiūros būdą. Tai padeda užtikrinti, kad į šiuos svarbius svarstymus buvo įtraukti reikalingi žmonės.

Galbūt Jums jau buvo sudarytas pažangiosios priežiūros planas, kuriame registruojami svarbūs sprendimai, jei staiga susirgtumėte arba ištiktų mirtis, pavyzdžiui, priežiūros organizavimas, testamentas sudarymas, laidotuvės ir finansiniai sprendimai. Gydymo išsamusis planas (arba TEP) yra šio proceso dalis, susijusi tik su medicinine priežiūra ir gydymu.

Svarbu, nors kartais ir sudėtinga, apgalvoti priežiūros ir gydymo, kurio norėtumėte, arba kurio nenorėtumėte sutrikus sveikatai, planus. Kad išsiaiškintumėte savo norus, pasitarkite su sveikatos ir priežiūros specialistais ir savo mylimais žmonėmis, nes tokiu būdu Jums bus lengviau priimti svarbius ir teisingus sprendimus Jūsų atžvilgiu. Jie gebės suprasti Jūsų prioritetus ir norus bei galės suteikti Jums pagalbą dabar ir ateityje.

Apgalvoti šiuos sprendimus iš anksto svarbu, ypač jei Jūsų sveikatos poreikiai yra problematiški, artėja Jūsų gyvenimo saulėlydis, jei Jums gresia staigus sveikatos pablogėjimas arba širdies darbo / kvėpavimo sustojimas. Priežiūros ir gydymo prioritetų paskirstymui gali dominuoti ir kitokios priežastys. Kad ir kokia bebūtų priežastis, svarbu aptarti, užfiksuoti ir perduoti savo norus ir tai, apie ką kalbėjotės.

Jei reikia išsamesnės informacijos, pasikalbėkite su Jus prižiūrinčiu sveikatos ir (arba) slaugos specialistu. Jie, be jokios abejonės, užtikrins Jums reikalingiausią pagalbą. Daugiau informacijos apie Somerseto gydymo išsamųjį planą rasite

internete, parsisiuntę formos kopiją <https://www.somersetccg.nhs.uk/for-clinicians/somerset-treatment-escalation-plan-step/>

Kas gali padėti man sudaryti gydymo išsamų planą?

Jūsų sveikatos priežiūros personalas padės Jums apgalvoti šiuos sprendimus. Somerseto TEP forma turi parinktis, kurios leis aptarti Jums ir Jūsų būklei tinkamas gydymo galimybes, pavyzdžiui:

- ar man reikėtų vykti į ligoninę, ar ne? Jei ne, koks būtų mano priežiūros planas?
- pagalbos priemonės Jūsų namuose,
- konkretus gydymas, kurio pageidaujate, arba kurio nepageidaujate, pvz., kvėpavimo palaikymo priemonės, kraujo perpylimas arba tam tikrų vaistų vartojimas

Aptarus, Jūsų pageidavimai bus įrašyti į Jūsų TEP planą ir Jūs gausite šio dokumento kopiją. Šią kopiją turėsite saugoti namuose, o jei pageidaujate, kad kiti žmonės žinotų apie Jūsų sprendimus, galėsite šio dokumento kopiją parodyti šeimai, draugams arba giminėms. Jūsų TEP bus įtrauktas į Jūsų sveikatos istorijos įrašus, kuriuos, poreikiui atsiradus, galės matyti Jūsų sveikatos priežiūros personalas, suteikiant galimybę visiems Jus prižiūrinčio personalo nariams bet kokių momentu peržiūrėti šį planą.

Kodėl man reikalingas gydymo išsamus planas?

Kritiniu atveju sveikatos arba priežiūros specialistai galės negaišdami laiko priimti sprendimą dėl Jūsų gydymo, nes Jūsų būklė gali pablogėti iki tokio laipsnio, kad pats / pati nebegalėsite informuoti dėl savo pasirinkimo. Šis planas suteikia teisę sveikatos specialistams paisyti gydymo, kurio Jūs pageidaujate, arba kurio nepageidaujate, nurodymų. Plane bus įregistruotos gydymo, kuris gali būti Jums svarbus, arba kuris Jums neveikia, parinktys.

Gydymas, kuris prailgina gyvenimą, kai kuriems žmonėms gali kelti žalos, diskomforto riziką arba orumo kitų atžvilgiu praradimą. Žmonės gali rinktis neprisiimti rizikos, jei gydymo veiksmingumo tikimybė yra nedidelė. Į šį planą įtraukiami Jūsų pageidavimai bei sutartos realistiškos rekomendacijos kritiniais atvejais nepaisant, kokiame gyvenimo etape esate.

TEP planas yra konsultacinio pobūdžio. Gydytojas ir Jus prižiūrintys specialistai turės priimti sprendimus pagal tuometinę Jūsų klinikinę būseną, tačiau atsižvelgdami ir į Jūsų norus. TEP negali būti naudojamas prašyti gydymo, kuris tikėtina nebus Jums veiksmingas, ir kuris neturėtų būti siūlomas.

Jums būtina turėti šio plano kopiją, kuri būtų lengvai prieinama sveikatos priežiūros specialistams, jei Jums prireiktų pagalbos kritiniu atveju, nesvarbu ar būtumėte namie, ar globos įstaigoje.

Turėdami galimybę negaištant laiko peržiūrėti Jūsų TEP formą, greitosios pagalbos komanda, budintys gydytojai, priežiūros namuose ir ligoninėje personalas galėtų greitai priimti sprendimus, kaip geriausiai padėti Jums. Kai kurie žmonės laiko jį matomoje vietoje, pavyzdžiui, ant šaldytuvo arba virtuvinės spintelės.

Kas priima sprendimą dėl gaivinimo?

Gaivinimas yra vienas iš sprendimų, į kurį reikia atsižvelgti pildant TEP planą. Gaivinimas yra manualinis ir medikamentinis gydymas, kuriuo bandoma atstatyti sustojusį širdies darbą ir (arba) kvėpavimą. Jūsų sveikatos priežiūros personalui tai padės suprasti, ar bandymas Jus gaivinti būtų sėkmingas.

Jei Jūsų sveikatos būklės priežiūros personalas manytų, kad gaivinimas pasiteisintų Jūsų būklės atžvilgiu, tai būtų galima vykdyti bet kokiame atveju. Daugeliu atvejų gaivinimo pastangos būna nesėkmingos, ir nors ligonio širdies darbas ir kvėpavimas galimai ir atsistatys, gyvenimo kokybė po to bus prasta. Dėl šios ir kitų priežasčių dauguma žmonių apsisprendžia, jog jie nepageidauja, kad specialistai imtųsi jo / jos gaivinimo procedūros.

Jei Jūs ir Jūsų sveikatos priežiūros personalas priėmėte sprendimą „Nebandyti kardiopulmonarinio gaivinimo procedūros“ (DNACPR), tai nereiškia, kad Jūs nepriimsite ligoninę arba nesuteiks kitokio gydymo, atsižvelgiant į tai, kas Jums tinka, ir ko Jūs norite. Jei nesutinkate su medikų patarimu dėl bandymo Jus gaivinti arba dėl kitokio gydymo, Jūs turite teisę reikalauti antrojo pasirinkimo.

Ar galiu keisti savo gydymo išsamųjį planą?

Tai Jūsų planas. Jei aplinkybės pasikeistų, Jūs galite keisti ir savo TEP. Reguliariai peržiūrėkite savo TEP. Augant Jūsų sveikatos priežiūros poreikiams, planas padeda apgalvoti tai, kas Jums svarbiausia, siekiant suprasti, kokį gydymą Jums gali pasiūlyti Jūsų sveikatos priežiūros specialistai.

Pasikalbėkite su savo sveikatos priežiūros personalu, jei pageidaujate kažką pakeisti savo plane. Jie įregistruos Jūsų pageidavimus ir perduos juos ligoninės ir greitosios pagalbos specialistams.

Taip pat nepamirškite atnaujinti kitų planų, pavyzdžiui, pažangiosios priežiūros plano. Jei turite įgaliotąjį asmenį (LPA) įsitinkite, kad jis / ji žino apie galiojantį Jūsų TEP planą.

Ką daryti tiems, kurie negali patys priimti sprendimo dėl plano?

Esant tokioms aplinkybėms, sveikatos ir priežiūros specialistams reikės vadovautis Psichinės būklės sveikatos įstatymu. Tai teisiškai įpareigojantis reikalavimas. Specialistams pradžioje reikės nustatyti, ar Jūs esate asmuo, kuris neturi arba stokoja psichinio veiksnio. Psichinis veiksnys – tai gebėjimas savarankiškai priimti sprendimą. Jei sveikatos arba priežiūros specialistas abejoja dėl Jūsų veiksnio šiam planui sudaryti, jie atliks Jūsų gebėjimų patikrinimą.

Jei būsite įvertintas (-a) kaip stokojantis (-i) veiksnio, tuomet Jūsų geriausias interesus sudarant planą išdėstys kitas asmuo. Tai gali būti asmuo, ką Jūs paskyrėte veikti savo vardu, t. y. kaip įgaliotąjį asmenį, arba jei iš anksto nepriėmėte jokių planų, už tolesnį sprendimą bus atsakingas Jus prižiūrintis specialistas, kuris nuspręs, koks gydymas ateityje pateisintų geriausias Jūsų interesus.

Specialistas privalo nustatyti, ar tokį sprendimą galima atidėti iki kol atsistatys Jūsų veiksnys ir galėsite pats / pati priimti šį sprendimą. Jei sprendimą tektų priimti specialistui, jis / ji privalo kiek įmanoma labiau įtraukti į šį procesą ir Jus, atsižvelgiant

į Jūsų norus ir jausmus, o pasikalbėjus su Jūsų draugais ir šeima, nuspręsti, kas perduos informaciją apie Jūsų pageidavimus, kuomet dar Jūs pats / pati galėsite priimti sprendimą. Jei neturite artimųjų, kurie galėtų perduoti informaciją apie Jūsų pageidavimus, tuomet geriausių Jūsų interesų apsvarstymui ir atstovavimui bus paskirtas nepriklausomas psichinio veiksnio advokatas (IMCA).

Jei Jūsų šeima, draugai arba IMCA nesutinka su geriausių Jūsų interesų sprendimu, kurį priėmė sveikatos priežiūros specialistas, jie gali jį užginčyti.

2020 m. lapkričio mėn. atnaujinta informacija